

Spørgsmålet om at *undtage overtrædelser af straffelovens § 263, stk. 3* (og den parallelle bestemmelse om grove husfredskrænkelser i § 264, stk. 2) fra *kriminalitetskravet* i retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 3, blev drøftet i forbindelse med lovændringen i 1985. Betænkningens lovudkast og det fremsatte lovforslag medtog straffelovens § 264, stk. 2, i opregningen af lovovertrædelser, der var undtaget fra kriminalitetskravet. Retsudvalgets betænkning (Folketingstidende 1984-85, Tillæg B, sp. 1709-1716) indeholdt et ændringsforslag, der yderligere medtog straffelovens § 263, stk. 3, under henvisning til, at denne bestemmelse svarer til § 264, stk. 2.

Ændringsforslaget blev vedtaget under 2. behandlingen, men Retsudvalgets tillægsbetænkning (Folketingstidende 1984-85, Tillæg B, sp. 2225-2230) indeholdt et ændringsforslag, hvorefter både § 263, stk. 3, og § 264, stk. 2, udgik af den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 3. Lovforslaget blev vedtaget med den sidstnævnte ændring, der i tillægsbetænkningen var ledsaget af følgende bemærkninger (a.st. sp. 2226-2227):

»Henvi­snin­gen til straffelovens § 263, stk. 3, og § 264, stk. 2, indebærer en unød­ig udvidelse af ad­gan­gen til ind­greb i meddelelseshemmeligheden for­an­lediget af for­slag til lov om ændring af straffeloven (Data­kriminalitet), hvor strafferammen i de nævnte bestemmelser er 2 år og lovovertrædel­sen består i forsætlig fremskaffelse af oplysninger om en virksomheds erhvervshemmeligheder.«

Der er således ikke efter de gældende regler mulighed for at foretage indgreb i meddelelseshemmeligheden ved efterforskningen af sager om overtrædelse af straffelovens § 263, stk. 2 og 3, medmindre der alene er tale om teleoplysning med den forurettedes samtykke.

4.2.3. Påtalereglerne

Ifølge *straffelovens § 275, stk. 1*, er bl.a. overtrædelse af straffelovens § 263 som udgangspunkt undergivet privat påtale, dvs. at forurettede selv må anlægge en såkaldt privat straffesag. Efter § 275, stk. 2, er der dog også mulighed for såkaldt betinget offentlig påtale. Det indebærer, at anklagemyndigheden kan rejse tiltale for overtrædelse af bestemmelsen, hvis den forurettede anmoder om det.

Det fremgår endvidere af retsplejelovens § 727, stk. 2, at offentlig påtale af en lovovertrædelse, der er undergivet privat påtale, kan ske, »hvis almene hensyn kræver det«.

Der har i retspraksis været en vis tvivl om, hvorvidt § 727, stk. 2, kan anvendes, hvor der – som i straffelovens § 275 – alternativt til den private påtale er hjemlet betinget offentlig påtale. I dommen gengi-

vet i *Ugeskrift for Retsvæsen 1979, s. 435*, kom Østre Landsret til, at den dagældende bestemmelse i retsplejelovens § 725, stk. 3, (der svarer til den nugældende § 727, stk. 2) kunne anvendes af anklagemyndigheden til at rejse tiltale i en sådan situation, selv om forurettede ikke havde anmodet om offentlig påtale efter straffelovens § 275, stk. 2. I dommen gengivet i *Ugeskrift for Retsvæsen 1992, s. 187*, kom Vestre Landsret til det modsatte resultat.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at der er adgang til offentlig påtale efter retsplejelovens § 727, stk. 2, i sager, hvor der som alternativ til privat påtale er hjemmel for betinget offentlig påtale. Der henvises i den forbindelse til Hans Gammeltoft-Hansen i *Kommenteret Retsplejelov (5. udg. 1994)*, bind III, s. 40 (note 7 til § 727).

4.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med Rigsadvokaten i, at der ikke er behov for at forhøje *strafferammen* i straffelovens § 263, stk. 3, der så sent som i 1992 er hævet fra 2 til 4 års fængsel. Denne fremgangsmåde ville endvidere ikke skabe adgang til indgreb i meddelelseshemmeligheden i sager, der alene er omfattet af bestemmelsen i straffelovens § 263, stk. 2, hvor strafferammen går op til 6 måneders fængsel. Der er så meget desto mindre grundlag for at hæve strafferammen i stk. 2 til 6 års fængsel.

For så vidt angår spørgsmålet om *indgreb i meddelelseshemmeligheden* kan Justitsministeriet tilslutte sig Strafferetsplejeudvalgets principielle synspunkt (jf. bet. 1023/1984, s. 51-52), hvorefter der generelt bør sættes snævre grænser for politiets indgreb i meddelelseshemmeligheden.

Som også fremhævet af Strafferetsplejeudvalget er der imidlertid nye kriminalitetsformer, hvor sædvanlige efterforskningsmetoder ikke rækker til.

Der må derfor foretages en afvejning mellem på den ene side den ulempe eller skade, som indgrebet er forbundet med for samfundet og for den enkelte, som indgrebet rammer, og på den anden side den betydning, indgrebet har som middel til opklaring og bekæmpelse af kriminalitet, samt kriminalitetens art og grovhed.

Efter Justitsministeriets opfattelse har udviklingen siden 1985 – hvor Folketinget senest drøftede spørgsmålet om indgreb i meddelelseshemmeligheden over for »hacker-kriminalitet« – vist behov for at anvende dette efterforskningsmiddel over for kriminalitet, der begås ad elektronisk vej, og hvor mere traditionelle efterforskningsmetoder derfor ikke er anvendelige. »Hacker-kriminalitet« begås således typisk ved, at gerningsmanden fra sin egen pc'er og gennem et modem kobler sig på det offentlige tele-